

„Ха-ха, туй го знаехме и ние! И какво още изказа Негово Великомудрие?“

„Той каза, че тая работа има едно болно място, а именно туй, че никой незнае, къде трябва да се търси гроба на Ореста!“

При тия думи всички мъжкнаха. Лицата се изопнаха на джлго, и всеки се срамуваше да погледне към другите. Те искаха да се присмеят на Лихаса, ала той ловко отби присмеха.

„Не каза ли оракула нищо върху това, къде да се търси гроба?“ рече ядосано един.

„Не.“

Пак джлбоко мълчание. Най-сетне един съветник продума:

„Тогаз нищо друго не помага, освен пак да се сприятелим с Лихас. Без неговия съвет не ни бива.“

На това мнение бяха в края всички, и практика наново при Лихас пратеник, който да поиска неговия съвет в случая. Лихас посъветва, да пратят в Делфи още веднъж и там да питат божеството, къде могат да се намерят костите на Ореста. Съветът реши да стори това.

* * *

И пак дойде един пълен с тайнственост и неясност, както всички други по-рано, оракул:

Кажи на гражданите спартански:

„Идете в полетата тегейски,

И костите Орестови търсете

Търсете ги там, къде два ветра с своите мощни

сили духат,

Там, где удар удар следва, где на беда — беда

отклика“

„Великолепно! Великолепно!“ се чуваше в цяла Спарта. „Чувате ли мнението на божовете? Ние наново трябва да се подигнем срещу враговете наши, защото, какво друго са двата ветра, ако не две войски, които бързи като вятър и с кипяща злоба една срещу друга се нахвърлят, при което на удар удар следва и след беда беда иде?“

„Ала все пак“, думаше Лихас, „вие не ще намерите костите на Ореста; вашето тълкуване е навсярно и вие трябва да потърсите едно друго, скрито значение. Ако божовете не искат да кажат няшо друго, освен туй, че ние трябва да си извоюваме правото, то защо ни бе нужен техния глас?“

„И твойт глас също не е нужен в Спарта“, му отвърнаха сърдито, „и по-умно би сторил, изобщо, ако би држал своите речи негде другаде. Пророкувай няшо на тегейците и махай се от града и страната!“

Когато Лихас видя, че никой не иска да го слуша, прибра си, каквото имаше, и напусна града.

* * *

Лихас отиде в Тегея, и тъкмо при своя госто-приятел, ковачът Азопос.

„Боговете съ свидетели“, рече му той, „че съм ти платил всичко, каквото моите сътешевеници—пленници бяха изяли от житото ти.“

„Да“, отвърна ковачът, „и те знаят също, че ти ми даде, при туй, като някой финикийски търговец, и лихви, много повече пари, отколкото имах да земам. Бъди добре дошъл под покрива ми, бъди доволен от това, което имам, и ако ти е приятно да ме гледаш, когато работя, ще можем да се разговаряме. След добро похапване и освежителен сън, нищо друго не ми е твой приятно, както един добър разговор, па знаеш и от по-рано, че аз те слушам на драго сърдце да приказваш, защото си мъдър човек и при това благороден. От тебе човек може само да научи няшо“.

„Струва ми се, че хвалбата е прекалена, ала от друга страна аз зная, че ти си най-справедливия човек в Тегея“, — отвърна Лихас.

И твой седеше Лихас, изгнаникът, по цели дни в работилницата на ковача и гледаше как последния си работеше. Работилницата имаше яки зидове от мрамор, които бяха навред почерняли и повредени, и няколко колони от към улицата. Азопос обичаше да разказва за това.

„Тая къща трябва да е била някога храм“.

„Храм ли?“

„Да, мой скъп гостенино, ала трябва да е било отдавна и никой нищо не помни. Едно ми е само много чудно. Когато преди много години поисках да създам пещта с яки камъни в земята, изплаших се не малко, когато прикопано се натъкнах на един камжен саркофаг¹. Дигнах покрива и намерих костите на някой гигант, един лакът по-големи от мене, защото ги премерих“.

„И къде се намират сега тия кости?“

„Пак там където ги бях намерил. Аз сложих похлупака пак на мястото му, защото ме обвзе ужас от тайната там долу. Не е добре да се нарушава мира на мрътвите.“

Твой бърше ковачът, който инак не се много залисваше с други хора в работилницата си. Той стоварваше удар след удар върху наковалнята, докато пък чираците и калфите му дуиха с меховете, подаваха му разкаленото желязо от пещта, или пък, според нуждата, го потопяваха в един съд с вода, при което то църтеше и димеше.

Лихас, обаче, се замисли над думите на ковача и изведенъж си спомни, като по боже откровение, за последния оракул и — неговото значение.

¹⁾ Гробен ковчег.